

Overdenking in de dienst voor kerk en wijk, Capelle-Schollevaar, 29 mei 2011, 16.00 uur

Jaarthema: 'Tien verrassende kanten van God'

Thema: 'Gods rust: heeft Hij ook Zijn rustmomenten?'

Lezingen: Genesis 2: 1-3; Exodus 20: 8-11; Jesaja 58: 13-14 en Johannes 5: 1-18

1. 'Wat mag wel, wat mag niet op zondag...?'

Een predikant liep met zijn hond door het park, en kwam daar een gemeentelid tegen. 'Goedemorgen!' zei de dominee. 'Wat leuk om u weer eens te zien! In de kerk kom ik u de laatste tijd niet veel meer tegen.'

'Nee,' zei het gemeentelid, 'als ik op zondagmorgen wakker word, denk ik maar zo: ik kan beter in bed aan de kerk denken, dan dat ik in de kerk aan mijn bed denk. Mijn gedachten zijn dan tenminste op de goede plaats.'

Waarop de predikant zei: 'Kijk! U weet dus precies wat de goede plaats is!'

Over de zondag zijn in heel wat gezinnen de nodige discussies gevoerd. Wat mag wel? Wat mag niet? Moet je persé naar de kerk? En moet dat dan elke week? Eén keer, of twee keer?

2. Houdt God Zelf Zich aan het sabbatsgebod?

Vanmiddag beginnen we helemaal aan de andere kant: niet aan de kant van ons als mensen, en wat wij allemaal mogen of moeten, maar aan de kant van God Zelf. Heeft God Zelf eigenlijk Zijn rustmomenten? Velen van ons hebben vakantie of krijgen dat binnenkort. Heeft God weleens tijden van ontspanning? Wat zegt de Bijbel daarover?

We hebben gelezen uit Genesis 2. In zes dagen schiep God de hemel en de aarde. Over die dagen is altijd veel te doen geweest. Zijn dat dagen van 24 uur, zoals wij die kennen? Of zijn het tijdperken, die misschien wel lang geduurd hebben? Bij God is immers één dag als duizend jaar, en duizend jaar zijn als één dag? Hoe dit ook zij, Genesis 1 vertelt eenvoudigweg over zes scheppingsdagen. En dan, op de zevende dag, rust de HERE van Zijn werk. Hij verklaart die zevende dag heilig. Want het is Zijn rustdag.

Die zevende dag, de *sjabbath*, is nog steeds in het Jodendom de rustdag. We hebben gelezen in Exodus 20, dat die dag voor Israël een rustdag is, juist omdat het ook voor God een rustdag is. Als God rust, mag ook Zijn volk rust nemen. Dat móét zelfs. God weet maar al te goed, dat wij als mensen bezige bijen zijn. Als we niet het gebod krijgen om te rusten, gaan we altijd maar door. Van ons leven maken we één grote renbaan. Daarom gebruikt God heel veel woorden, om zijn volk het sabbatsgebod nadrukkelijk in te scherpen. Het is geen welgemeend advies: 'Jullie mogen best wel eens een beetje rust nemen.' Nee, het is een duidelijk gebod: 'Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag.'

Juist omdat dit zo'n duidelijk gebod is, zijn er onder de Joodse rabbijnen heel wat discussies gevoerd. Houdt God Zelf Zich wel aan het sabbatsgebod? Hoe kan Hij rust nemen? Als God stopt met werken, dan is er toch geen leven mogelijk? Dan kan de totale schepping niet meer functioneren!

God heeft dus ooit wel een rustdag genomen, op de zevende dag van de wereldgeschiedenis, maar daarna nooit meer, aldus sommige rabbijnen. Hij werkt altijd door. Zoals het staat in Psalm 121: Hij sluimert niet en slaapt niet, Hij blijft ons als mensen altijd bewaren en beschermen. Hij

houdt nooit op met Zijn goede werk. Toch overtreedt Hij het sabbatsgebod niet, want de hele kosmos is Zijn eigen huis, dus Hij draagt niets het huis uit, de straat op. Wat Hij doet, valt binnen de perken van het sabbatsgebod.

Ook Jezus geeft aan, dat Gods goede zorg voor mensen altijd doorgaat. Hij zegt in Johannes 5: 17: 'Mijn Vader werkt aan één stuk door, en daarom doe Ik dat ook.'

Hoe zit dat nu? Aan de ene kant geeft God ons de opdracht om één dag per week rust te houden, omdat Hij rust nam na de schepping. Aan de andere kant lijkt het erop dat Hij Zelf altijd door werkt, en dus in feite maar één dag in de wereldgeschiedenis rust heeft genomen.

Voordat we verder gaan, moeten we wel beseffen, dat wij als mensen altijd alleen maar dingen over God kunnen zeggen 'bij wijze van spreken'. God is hoog en verheven, wij zijn maar kleine mensen. Als God in de Bijbel iets uitlegt over Zichzelf, dan spreekt Hij op ons niveau, dan gebruikt Hij woorden die wij als kleine mensen een beetje kunnen begrijpen. Zoals een computerprogrammeur aan zijn zoontje van vier probeert uit te leggen wat voor werk hij doet. Hij kan dat alleen door alles héél erg te versimpelen, door de dingen uit te leggen 'bij wijze van spreken'.

3. God rust uit en blijft tegelijk voor ons zorgen

Als we eerlijk luisteren naar het sabbatsgebod in Exodus 20, dan lijkt het erop dat de wekelijkse rustdag niet alleen gegeven wordt aan mensen, maar dat God Zelf ook geniet van Zijn rust. Niet alleen ooit, lang geleden, één dag na de schepping. Nee, ook voor Hem is er een patroon waarin werk en rust elkaar afwisselen. Ooit, op die eerste sabbat, die zevende dag, kon de schepping tóch doordraaien,

ook al rustte God uit van Zijn werk. En zo is het nog steeds: als God Zijn rustdag neemt, draait tóch de schepping door. Je kunt dat vergelijken met ouders die een kind hebben gekregen. Als deze ouders meelevende christenen zijn en de zondag vieren als een rustdag voor God, zullen ze niet op die dag hun kind verwaarlozen en met een vieze luier in de wieg laten liggen. Ze zullen hun baby niet 24 uur laten wachten op de volgende fles. Natuurlijk niet! Zij vieren de zondag als rustdag, maar op die dag gaat de zorg voor hun kindje gewoon door. Sterker nog: op die dag genieten ze nóg meer dan anders van hun baby. Juist op zondag hebben ze extra tijd en rust om met hun kind te spelen en te wandelen. Juist op die dag wordt de band tussen de ouders en hun kind alleen maar sterker.

Als we dit voorbeeld in gedachten houden, gaan we Psalm 121 begrijpen. God zal nooit één van Zijn kinderen vergeten, Hij waakt over ons, en zal niet slapen of sluimeren. Betekent dit dat Hij geen rustmomenten heeft? Nee! Hij laat Zich kennen als een God die van tijd tot tijd rust van Zijn werk. Maar geen minuut vergeet Hij de zorg voor Zijn kinderen.

Dat is ook precies wat de Here Jezus bedoelt. Op de sabbat loopt Hij in Bethesda, een plaats waar veel zieke mensen neergelegd zijn. Hij komt bij een man, die daar al 38 jaar ligt. 38 jaar ziek. Totaal vereenzaamd. Maar op die

dag, op die sabbat, komt de grote ommekeer in zijn leven. Jezus zegt maar een paar woorden: 'Sta op, pak uw mat op en loop'. En meteen stroomt de levenskracht door het lichaam van deze man. Opeens is alles anders! Opeens is er weer hoop, opeens gaat de toekomst open! Opeens is er nieuw leven, nieuwe vreugde, totale blijdschap! Deze man kan zijn geluk niet op!

Maar zo'n genezing op de sabbat, dat is tegen het zere been van de Joodse leiders. Ze nemen het Jezus hoogst kwalijk. En dan reageert Jezus: 'Mijn Vader werkt aan één stuk door, en daarom doe ik dat ook.' Natuurlijk is de sabbat een rustdag. Jezus doet daar niets aan af. Maar de zorg voor mensen, die gaat altijd door! Zoals ouders voor hun kind blijven zorgen, óók op zondag, óók in de vakantie. Juist dan hebben ze extra aandacht, extra zorg! Als er één moment geschikt is om een mens een nieuwe toekomst te geven, dan is het wel die heerlijke rustdag, gewijd aan God! God heeft dus inderdaad Zijn rustmomenten. Maar Zijn zorg voor mensen en voor de schepping gaat altijd door. Gelukkig maar!

4. God gunt ook ons rust, én zorg voor elkaar

En nu is het juist dát principe, dat God ook ons wil leren. Hij geeft ook ons rustmomenten. Na elke dag volgt een nacht, waarin we mogen uitrusten en slapen. En na zes werkdagen volgt een rustdag. Als christenen vieren wij niet de zevende dag als rustdag, maar de eerste dag: de dag waarop Jezus opstond uit het graf. Maar of het nu de zevende dag is, de zaterdag, of de eerste dag, de zondag, het principe blijft recht overeind staan: elke week is er weer die rustdag, een dag die heilig is voor God, apart gezet van de andere dagen. Een dag waarop je mag rusten van je werk. Een dag waarop je extra aandacht mag hebben voor God én voor elkaar. Een feestdag, bedoeld om op te ademen.

In Jesaja 58 zegt God schitterende dingen over die rustdag. Hij geeft een geweldige belofte: 'Als je je voeten rust gunt op sabbat en geen handel drijft op Mijn heilige dag, wanneer je de sabbat als een dag van vreugde ziet, de dag van de HEER als een heilige dag, wanneer je hem in ere houdt door niet je gang te gaan, geen handel te drijven of zaken te bespreken, dan vind je vreugde in de HEER. Ik zal je laten rijden over de hoogten van de aarde, en je laten genieten van het land dat ik je voorvader Jakob in bezit heb gegeven. De HEER heeft gesproken!'

De rustdag vieren, daarmee eer je God. Er rust zegen op! Een opmerkelijk voorbeeld daarvan kunnen we vinden in de geschiedenis van de Olympische Spelen. Die spelen werden in 1924 gehouden in Parijs. Eén van de sporters was een atleet uit Groot-Brittannië, Eric Liddell, 22 jaar oud. Liddell was de zoon van een zendingsechtpaar, en hij was ook zelf een overtuigd christen. Eerder in hetzelfde jaar 1924 liep hij een Brits record op de 100 yard van 9,7 seconden, een record dat 35 jaar lang niet gebroken zou worden. 100 yard is bijna 100 meter. Het plan was dat Liddell in Parijs de 100 meter zou lopen. Maar wat bleek? De voorronde van de 100 meter zou worden gelopen op een zondag. Liddell had grote kans op een gouden plak, maar hij kon het niet met zijn geloof verenigen om op zondag de voorronde te lopen. Van alle kanten werd er zware druk op hem uitgeoefend, maar hij ging niet overstag.

Wat gebeurde er? De 400 meter werd op een andere dag gelopen. Hoewel het niet zijn favoriete afstand was, deed

Eric Liddell daaraan mee. Vlak voor de start kreeg hij een briefje van één van de masseurs van het Britse team, met daarop de woorden van een bijbeltekst, 1 Samuël 2: 30, waar God zegt: 'Wie Mij eren, zal Ik eren'. Op de 400 meter won Eric Liddell dat jaar een gouden medaille. In 1981 werd het verhaal verfilmd onder de titel *Chariots of Fire*, een film die een Oscar won voor de beste speelfilm van dat jaar.

Het houden van de rustdag, daar eer je God mee. Er rust zegen op. Bij Eric Liddell was dat zegen door een gouden medaille. Het kan ook een heel ander soort zegen zijn. Misschien kom je zakelijk wel in grote problemen. Misschien lijd je er juist grote schade door, wat betreft geld of je carrière. Dat kan ook. Maar God zal tóch zegen geven. Dan is het een ander soort zegen. Een geestelijke zegen. 'Wie Mij eren, zal Ik eren.'

5. De rustdag in ere houden, daar rust zegen op!

God Zelf laat Zich in de Bijbel kennen als een God die wekelijks een dag rust neemt. Een dag om extra te genieten van Zijn schepping. Hoe we ons dat voor moeten stellen, blijft een raadsel. Wij zijn immers maar mensen, en God is God. Maar het is een feit, dat God zó bekend wil staan, als een God die de wekelijkse rustdag onderhoudt.

En als Hij dat nu Zelf doet, zouden wij dan zo eigenwijs zijn om te denken dat wij geen rustdag nodig hebben?

God geeft ons uitdrukkelijk de opdracht: 'Zet elke week een dag apart. Neem afstand van je werk. Drijf geen handel en bespreek geen zaken. Maar richt je op Mij. Schep vreugde in Mij, en in elkaar.'

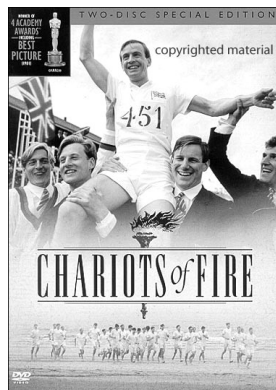
Als wij die opdracht serieus nemen, dan rust daar een rijke zegen op. Je hoeft dus geen schuldgevoel te hebben als je op zondag geen mailtjes leest, als je geen werk voor maandag voorbereidt. Wat is het heerlijk om al je huiswerk op zaterdagavond klaar te

hebben, en op zondag te genieten van de rust. En als je aan het klussen bent, en al je vrije tijd daarin opgaat, mag je op de zondag vrij nemen zonder enig schuldgevoel.

De zondag is allereerst voor God. Het is goed dat we dat tegen elkaar blijven zeggen. De zondag is wel een rustdag, maar geen luierdag. Als je in bed aan de kerk denkt, dan besef je héél goed dat God je daar roept, in Zijn liefdevolle aanwezigheid, en dat het Hem verdriet doet als je Zijn uitnodiging afwijst. Hij wil je vervullen met blijdschap en vreugde!

De zondag is allereerst voor God. En de zondag is er om op te ademen. Om te genieten van een goed gesprek, van mooie muziek, van de schitterende natuur, van een feestelijke maaltijd. De zondag is een dag van ontspanning en ontmoeting, van rust en ruimte, van vreugde en vrede. Juist in de rustdag laat God zien wat de kern is van Zijn Evangelie: dat wij als mensen elke keer weer een nieuw begin mogen maken. Dat we mogen komen in Zijn nabijheid, dat we vergeving van zonden mogen ontvangen, genade en nieuw leven, en dat we zo voor de mensen om ons heen tot zegen mogen zijn.

Heeft God Zijn rustmomenten? Ja zeker, nou en of! En als Hij die heeft, dan mogen ook wij ze hebben! Hij geeft ons een geweldig cadeau: in de woestijn van ons leven 52 oases per jaar. We mogen er intens van genieten! Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, c.m.van.loon@freeler.nl